

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT574010051004670211 Luminor Bank AS, banko kodas 40100.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019-10- Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2008 M. VASARIO 13 D. NUTARIMO NR. 127 „DĖL FINANSINĖS PARAMOS VARTOTOJŲ ASOCIACIJOMS TEIKIMO“ PAKEITIMO

Teisingumo ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. vasario 13 d. nutarimo Nr. 127 „Dėl finansinės paramos vartotojų asociacijoms teikimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas).

I. Sprendžiama problema. Valstybės finansinė parama vartotojų asociacijoms nėra pakankamai efektyviai ir racionaliai panaudojama, stiprinant vartotojų asociacijų vaidmenį ir siekiant užtikrinti vartotojų teisių apsaugą. Kartu atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas numato grupės ieškinio institutą, kuriuo pasinaudodamos vartotojų asociacijos gali kreiptis į teismą ir apginti vartotojų materialines teises ar įstatymų saugomus interesus, tačiau minėta priemonė naudojamosi ypač retai, kadangi šios kategorijos byloms parengti ir vesti reikalingi žymūs finansiniai ištekliai.

II. Siūlomos priemonės. Projektu siekiama:

1) sudaryti vartotojų asociacijoms palankesnes sąlygas ginti vartotojų ekonominius kolektyvinius interesus, pareiškiant grupės ieškinius ir ieškinius dėl vartotojų viešojo intereso gynimo;

2) labiau susieti valstybės finansinę paramą vartotojų asociacijoms su strateginių tikslų vartotojų apsaugos srityje įgyvendinimu;

3) aktualizuoti Finansinės paramos vartotojų asociacijoms teikimo taisykles, atsisakant perteklinių ar neaiškių nuostatų.

Įvertinus vartotojų asociacijų pateiktus pasiūlymus dėl vartotojų asociacijų sąnaudų, susijusių su grupės ieškinių ir ieškinių dėl vartotojų viešojo intereso gynimo procesais finansavimo, taip pat atsižvelgiant į tai, kad šioms byloms parengti ir vesti reikalingi žymūs finansiniai ištekliai, Projekte numatyta galimybė valstybės finansinę paramą skirti vartotojų asociacijų išlaidoms, susijusioms su grupės ieškiniais dėl vartotojų apsaugos ir (ar) ieškiniais dėl vartotojų viešojo intereso gynimo, padengti. Numatoma, kad apmokamų išlaidų ir jų dydžių sąrašą (pavyzdžiui, pirminės teisinės analizės išlaidos; vartotojų informavimo, siekiant sudaryti grupę, išlaidos; įrodymų surinkimo ir bendravimo su vartotojais išlaidos ir kt.) patvirtins teisingumo ministras. Paraišką dėl bylos išlaidų vartotojų asociacija galės pateikti, kai kils realus poreikis, t. y. atsiras realus pagrindas inicijuoti grupės ieškinį ar ieškinį dėl vartotojų viešojo intereso gynimo. Kitos paraiškos (priemonių programų, projektų ir narystės programų), kaip ir iki šiol, turės būti pateiktos per vieną mėnesį nuo kvietimo teikti paraiškas paskelbimo.

Siekiant aiškumo, kvietime teikti paraiškas bus paskelbiamos preliminaros asignavimų lėšų sumos pagal vartotojų teisių apsaugos priemonių programų prioritetines kryptis ir suma, skirta vartotojų asociacijų išlaidoms, susijusioms su grupės ieškiniu dėl vartotojų apsaugos ar

ieškiniu dėl vartotojų viešojo intereso gynimo, apmokėti (pastarąją sumą, įvertinus galimus poreikius, nustatytas teisingumo ministras iš atitinkamais metais numatytų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų, skirtų vartotojų asociacijų finansinei paramai).

Siekiant labiau susieti valstybės finansinę paramą vartotojų asociacijoms su strateginių tikslų vartotojų apsaugos srityje įgyvendinimu, nurodytame kvietime bus išdėstyti priemonių programų pagal prioritetines kryptis įgyvendinimo reikalavimai (sąlygos) (pavyzdžiui, tam tikri privalomi veiksmai, jų atlikimo terminai, minimalios veiklų apimtys, siektini rezultatai ir pan.). Be to, siekiant lankstesnių galimybių pasinaudoti valstybės finansinės parama, Projekte numatoma galimybė, įvertinus priemonių programos ar projekto pobūdį ir įgyvendinimo trukmę, finansinę paramą vartotojų asociacijoms, skirtą priemonių programų ar projektų įgyvendinimui, naudoti dalimis – po 25 procentus nuo visų lėšų už kiekvieną ketvirtį, arba visą sumą iš karto. Šiomis nuostatomis siekiama užtikrinti, kad vartotojų asociacijų vykdomos priemonių programos kuo labiau prisidėtų prie vartotojų teisių apsaugos politikos įgyvendinimo ir glaudaus bendradarbiavimo su Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba.

Numatoma, kad priėmus Projektą, teisingumo ministro įsakymu bus patvirtinta paraiškos dėl vartotojų asociacijos išlaidų, susijusių su grupės ieškiniu dėl vartotojų apsaugos ar ieškiniu dėl vartotojų viešojo intereso gynimo, apmokėjimo forma, apmokamų išlaidų ir jų dydžių sąrašas. Paraiškų dėl priemonių programos ar projektų finansavimo, Naudos ir tinkamumo finansuoti vertinimo lentelių, Priemonių programos / projekto lėšų naudojimo ataskaitų formos taip pat bus tvirtinamos teisingumo ministro įsakymu.

III. Priemonių kaštai. Projekte siūlomoms nuostatomis įgyvendinti papildomų valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų nereikės, kadangi grupės ieškinių ir ieškinių dėl vartotojų viešojo intereso gynimo bylų parengimui ir jų vedimui reikalingos lėšos numatomos iš valstybės finansinės paramos vartotojų asociacijoms skirtų lėšų.

IV. Nauda visuomenei. Sudarius palankesnes sąlygas ginti vartotojų interesus grupės ieškiniu ir (ar) ieškiniu dėl viešojo intereso gynimo, numatoma, kad bus dažniau reiškiami grupės ieškiniai ir (ar) ieškiniai dėl viešojo intereso gynimo, susiję su reikalavimais, kylančiais iš vartojimo teisinių santykių, ir taip užtikrinamas aukštesnis vartotojų apsaugos lygis bei efektyviau panaudojamos valstybės lėšos, skiriamos vartotojų asociacijoms.

Projektas yra susijęs su Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82, įgyvendinimu.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas dėl Projekto neatliktas. Priėmus Projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Projektas be pastabų suderintas su Energetikos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Žemės ūkio ministerija, Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba, Lietuvos savivaldybių asociacija ir Lietuvos banku. Į Finansų ministerijos redakcinio pobūdžio pastabas atsižvelgta. Dėl Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir Lietuvos vartotojų organizacijų aljanso, pastabų, į kurias neatsižvelgta, pridėdama derinimo pažymą.

Lietuvos respublikiniai būsto valdymo ir priežiūros rūmai, Lietuvos vartotojų institutas, Nacionalinė vartotojų konfederacija, Lietuvos nacionalinė vartotojų federacija ir Lietuvos metrologijos asociacija pastabų nepateikė.

Projektą parengė Teisingumo ministerijos Teisinės apsaugos grupės (vadovė Natalija Žilinskienė, tel. 266 2934, el. p. n.zilinskiene@tm.lt) vyr. specialistė Rosita Pletienė, tel. 266 2856, el. p. r.pletiene@tm.lt.

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 4 lapai.
2. Projekto lyginamasis variantas, 21 lapas.
3. Derinimo pažyma, 2 lapai.
4. Institucijų išvados, 13 lapų.

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius